

Viêm gan siêu vi C

Tháng 9 2014 | Trang 1

Viêm gan là gì?

Viêm gan là bất kỳ loại viêm nào (sự phản ứng có thể bao gồm sưng và đau) của gan. Có nhiều nguyên nhân gây ra viêm gan, như vi khuẩn (một loại vi trùng), thuốc men, hóa chất và rượu, đôi khi hệ thống miễn nhiễm của cơ thể tấn công gan. Hiện tại có 5 loại vi khuẩn được biết có ảnh hưởng đến gan. Ở Hoa Kỳ, loại viêm gan siêu vi phổ biến nhất là viêm gan siêu vi A, viêm gan siêu vi B và viêm gan siêu vi C. Các loại vi khuẩn này rất khác nhau, nhưng tất cả đều lây nhiễm và có thể gây ra nhiều triệu chứng giống nhau. Các loại viêm gan này đều khác nhau từ cách lây lan bệnh, thời gian nhiễm bệnh và cách chữa trị. Bác sĩ có thể làm xét nghiệm máu của một ai đó để xác định xem ai đó có mắc viêm gan siêu vi A, B hay C không.

Viêm gan siêu vi C là gì?

Viêm gan siêu vi C là gan bị viêm do vi khuẩn siêu vi C. Hầu hết ai nhiễm siêu gan siêu vi C đều bị nhiễm mãn tính (lâu dài) và có thể truyền sang người khác (người mang mầm bệnh). Một vài người nhiễm viêm gan siêu vi C sẽ bị tổn thương gan, có thể chuyển thành xơ gan (sẹo trong gan), ung thư gan, và sẽ cảm thấy bệnh nặng. Cũng có người vẫn khỏe mạnh trong nhiều năm. Nhiều người nhiễm bệnh từ vài chục năm trước đây (ví dụ như những người sinh ra trong những năm từ 1945-1965) có thể bị nhiễm bệnh mà không biết. Chưa có vắc xin phòng bệnh viêm gan siêu vi C.

Bệnh lây lan thế nào?

Vi khuẩn viêm gan siêu vi C lây khi tiếp xúc trực tiếp với máu (hoặc chất dịch cơ thể có dính máu) của người nhiễm bệnh. Bệnh cũng có thể xảy ra khi:

- Dùng chung dụng cụ tiêm chích thuốc
- Truyền máu và cấy ghép các nội tạng trước năm 1992 khi mới bắt đầu việc kiểm định nguồn máu.
- Phụ nữ mang thai nhiễm bệnh truyền vi khuẩn qua cho em bé khi sinh.
- Dùng chung các dụng cụ cá nhân, như bàn chải đánh răng, cắt móng tay, hoặc dao cạo có dính máu
- Đi xăm mình hoặc xỏ lỗ trên cơ thể tại các cơ sở bình thường hoặc với các dụng cụ không tiệt trùng
- Kiểm soát nhiễm bệnh kém tại các cơ sở y tế và các cơ sở chăm sóc nội trú
- Lây qua đường tình dục, mặc dù là hiếm. Viêm gan siêu vi C lây qua đường tình dục khi: mắc bệnh truyền nhiễm qua đường tình dục, nhiễm HIV, có quan hệ tình dục với nhiều người hoặc quan hệ tình dục mạnh.

Vi khuẩn viêm gan siêu vi C không lây lan qua những tiếp xúc bình thường như ôm, hắt xì, ho hoặc dùng chung thức ăn, hoặc thức uống.

Triệu chứng của viêm gan siêu vi C là gì?

Nhiều người lớn có ít hoặc thậm chí không có triệu chứng. Các triệu chứng có thể có là mệt mỏi, chán ăn, buồn nôn, ói mửa, đau bụng và đau cơ và khớp. Nước tiểu có màu sậm hơn, và vàng da (da và lòng trắng mắt bị vàng) có thể xảy ra. Sau vài năm, xơ gan có thể xảy ra với người nhiễm bệnh, khi mô sẹo thay thế cho các tế bào gan khỏe mạnh.

Triệu chứng xuất hiện sau bao lâu?

Khi mới nhiễm viêm gan siêu vi C, hầu hết mọi người đều không có triệu chứng gì cả, hoặc có thể chỉ có triệu chứng nhẹ. Đối với những người có triệu chứng, các triệu chứng thường xuất hiện khoảng 6 tuần đến 6 tháng sau khi nhiễm bệnh. Nhiều người nhiễm viêm gan siêu vi C mãn tính không xuất hiện triệu chứng gì, có đôi khi phải nhiều năm sau, thậm chí cả 10 năm sau đó. Người nhiễm viêm gan siêu vi C càng lâu, sẽ càng dễ phát triển thành bệnh gan nghiêm trọng và có nguy cơ đe dọa đến tính mạng.

Làm thế nào để chẩn đoán viêm gan siêu vi C?

Viêm gan siêu vi C được chẩn đoán bằng cách xét nghiệm máu.

Ai nên đi kiểm tra viêm gan siêu vi C?

- Bất cứ ai sinh trong những năm từ 1945 và 1965
- Bất cứ ai từng tiêm chích, thậm chí chỉ một lần hoặc là từ rất lâu
- Người nhiễm HIV
- Người nhận chuyển máu hoặc ghép tạng trước năm 1992
- Người tiếp xúc với máu khi làm việc với kim tiêm hoặc vết thương khác
- Người chạy thận nhân tạo
- Người có xét nghiệm gan bất thường hoặc có bệnh gan

Viêm gan siêu vi C được điều trị ra sao?

Nhiễm viêm gan siêu vi C có thể được điều trị bằng loại thuốc đặc biệt để đẩy vi khuẩn ra khỏi cơ thể (chữa lành) và ngăn ngừa gan không bị tổn thương, xơ gan, và ung thư gan. Người nhiễm viêm gan siêu vi C không nên uống rượu hoặc uống bất cứ loại thuốc nào hoặc thuốc bổ có thể tổn hại đến gan. Vắc xin ngừa viêm gan siêu vi A và B có thể được đề xuất. Hỏi thăm bác sĩ về các cách điều trị và các bước bạn có thể làm để bảo vệ gan khỏi bị tổn thương.

Làm thế nào để phòng bệnh viêm gan siêu vi C?

Vì chưa có vắc xin phòng viêm gan siêu vi C, cách tốt nhất để ngăn ngừa viêm gan siêu vi C là tránh tiếp xúc với máu của người nhiễm bệnh. Bao gồm:

- Nếu bạn chích ma túy, không nên dùng chung với bất cứ ai. Điều này gồm tất cả các dụng cụ tiêm thuốc mà có dính máu hoặc có máu trong đó (kim, bông gòn, dây cột, nước v.v...) Bất cứ ai từ 18 tuổi trở lên có thể mua ống tiêm khử trùng tại bất cứ quầy thuốc nào tại bang Massachusetts. Tìm hiểu về các chương trình cai nghiện có thể giúp bạn ngừng dùng thuốc nghiện.
- Muốn xăm mình hoặc xâu lỗ trên cơ thể, nên đến những nơi dùng dụng cụ và nguyên liệu khử trùng.
- Không dùng chung dao cạo, bàn chải đánh răng và đồ bấm móng tay.
- Nguy cơ truyền qua đường tình dục thì thấp, nhưng việc sử dụng bao cao su trong khi quan hệ sâu trong âm đạo hoặc hậu môn sẽ giảm nguy cơ nhiễm bệnh nhiều hơn

Nên đi đâu để có thêm thông tin?

- Bác sĩ, y tá hoặc các cơ sở y tế
- Trang web của Trung Tâm Phòng và Chống Bệnh (CDC): <http://www.cdc.gov/hepatitis>
- Ban y tế địa phương (được liệt kê trong danh mục điện thoại dưới mục "chính phủ")
- Gọi Ban Y Tế Công Cộng Bang Massachusetts (MPDH), Khoa Dịch Bệnh và Tiêm chủng số (617) 983-6800 hoặc (888) 658-2850

